

הדעיץ תורני-הברתי יבנה

"PINE PES"

מערכת עלון "לטם שמים"
lshamaim@gmail.com
הוצאה לאור:
הגדעין התורני-הברתי יבנה
לתרומות ניתן ליצור קשר
או להפקיד ישירות בחשבון הבנק:
סניף: 939 מספר חשבון: 32114/38

פרשת 'ארא' גיליון מס' 108 כה' עבת התע"ב.
העלון מופץ ביבנה, בית גמליאל, גבעת וושינגטון, קיבוץ יבנה, בן זכאי, ניר גלים, בן יבנה ובאי-סיילים
ניתן לראות את כל הגיליונות באתר www.tipot.co.il חפצו אותנו בפייסבוק

מים חיים

ערוך מתוך דבריו של אביעז הכהן

בניגוד לתכונה האנושית הנפוצה המדירה אילמים, חרשים ועיוורים מן השורות הראשונות, מבקשת להסתירם ודוחקת אותם לשוליים, מציבה התורה את כבד הפה דווקא בקדמת הבמה.

אחד הצפנים החוזרים ונשנים בפרשה הוא תיאור שמדגיש לכאורה דווקא את מוגבלותו של משה רבנו. כבר בהטלת המשימה על שכמו, לאחר המופתים שנועדו לחזק את שליחותו, מצטדק משה: "לא איש דברים אנכי, ... כי כבד פה וכבד לשון אנכי" (ד, ט). בתגובה, משיבו הקב"ה: "מי שם פה לאדם, או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור, הלא אנכי ה', ועתה לך, ואנכי אהיה עם פיך..." (שם, יא-יב).

רש"י, פשטן המקרא- מפרש כפשוטו- שאכן מדובר במום פיזי, שהביא את משה לדבר "בכבדות", היינו: לגמגם. פירוש זה מסתבר גם לאור ציון "משפחת" בעלי המומים הפיזיים בפסוק העוקב: אילם, חרש ועיוור.

לעומתו, יש המפרשים "כבדות פה" לא כמום פיזי, אלא כקושי רטורי ותקשורתני. כך, למשל, פירשו בעלי התוספות בעקבות המדרש: "לא איש דברים אנכי - אמר משה: שלוחי אומות העולם יודעים שבעים לשון, ואני אפילו שלי - אינני יודע לדבר".

הדגשה זו חוזרת ונשנית בפרשת וארא. הקב"ה מצווה את משה "בא דבר אל ... ותגובת משה: "... ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים" (ו, יא-יב). ושמא תאמר שהמסר לא נקלט, שב הקב"ה ומצווה את משה בפעם השלישית: "דבר אל פרעה מלך מצרים ...", ואף כאן שב משה ופורט את מומיו: "ויאמר משה לפני ה', הן אני ערל שפתיים, ואיך ישמע אלי פרעה?" (ו, כט-ל). בדומה ל"כבד פה", גם בשני פסוקים אלה תרגם אונקלוס ערלות שפתיים זו כ"ייקיר ממלך", דיבור כבד.

מדוע מדגיש הכתוב תכונה זו? מה פשרה? מה רוצה ללמדנו?

הסבר אחד הוא שהתורה מבקשת ללמדנו כי גם אדם עם מוגבלות - ראוי לתפוס מקום של כבוד בחברה, לא רק ברשות היחיד אלא גם ברשות הרבים. בניגוד לתכונה האנושית הנפוצה (ששורשיה, כך מסתבר, עמוקים בכל התרבויות, והדיה נשמעים היטב מדפי ההיסטוריה) המדירה אילמים, חרשים ועיוורים מן השורות הראשונות, מבקשת להסתירם ודוחקת אותם לשוליים, מציבה התורה את כבד הפה דווקא בקדמת הבמה.

עיון בתורה מלמד שלא רק משה רבנו, אלא גם אבות האומה ומנהיגיה, הן אלה שקדמו למשה, הן אלה שבאו לאחריו, מתוארים כבעלי מוגבלות: יצחק אבינו לקה בעיוורון, יעקב אבינו היה פיסח ולקה ברגלו ושמשון, כך לפי מסורת חז"ל, היה חוגר בשתי רגליו. יתר על כן: לדברי המדרש, רבים מבני דור מצרים לקו בככות פיזית בגלל העבדות. התורה אינה מתעלמת אפוא מבעלי המוגבלות, אלא מציבה את חלקם במרכז.

הסבר נוסף, המשתלב עם הראשון, ומוסיף לו נדבך נוסף, נועד להבליט שבעולמה של תורת ישראל, לא המדרש-הדיבור החלול והעקר הוא עיקר, אלא התוכן והמעשה. בשונה מאומות העולם, -שבלעם מנהיגם (שעיקר כוחו בפה הוא), מציעה כאן התורה מודל חלופי, שונה בתכלית, שלפיו תוכן הדברים והמסר שהנושאים הם בכנפיהם הם עיקר, ולא ח"ו רק צורתם החיצונית או הברק הרטורי שעולה מהם.

שבת שלום!

העלון מוקדט לרפואת חברינו: ישראל פרז'י רפאל בן מרים

כל משפחה, ורשימת הקניות שלה...

מלול

סופר שיש בו הכל

סופר מזוז רח' הדרור 25 08-9436688 בי"בי מזוז רח' שבזי 08-9436945

ויאמר ה' אל משה אמור אל אהרן...
...והך את עפר הארץ והיה לכינים...

ויאמר ה' אל משה אמור אל אהרן...
...והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים..

ויאמר ה' אל משה אמור אל אהרן...
...נטה ידך על מימי מצרים...

מפני מה לקו העפר והמים על-ידי אהרן?
אמר רבי תנחום: אמר לו הקב"ה למשה:
המים ששמרוך בטענה שהושלכת ליאור,
והעפר שהגן עליך בטענה שהרגת את המצר
אינו דין שילקו על-ידיך
לפיכך לקו על-ידי אהרן.
מדרש תנחומא פרישת וארא סימן י"ד

הייתה למשה רבנו מידת הכרת הטוב

"וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב"
ורש"י מוסיף: 'אל האבות'.
מה הוסיף רש"י על המפורש בכתוב: כל מהותם של שלושת האבות הייתה אבהות. הם ידעו כי כל מעשה שלהם מטביע חותם על כל דורותיהם. ראייתם- ראיית דורות. ומעשיהם לשעה ולדורות- מעשי אבות סימן לבנים, ומורשת אבות, אותה נוחלים ומנחילים.
-הרב נריה זצ"ל-
ואנו מבחינתנו צריכים רק להשתדל להיות ראויים בכל פרטי חיינו לאבות אלו.
שבת שלום

הענין תורני- חברתי-יבנה

בס"ד

בית-מדרש "פס פס פס" ו"פ"פ

שבת	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'		
פרשת- שבוע	14:00	תפילת שחרית ויז אג"כ שיעור 'פלא יועץ'	5:30				
ילדים		גברים	גברים	גברים	גברים		
סיפורים תהילים ו-פ"ש	19:00	הרב שיק'ה סמצרי 'אורחות צדיקים'	הרב עובדיה סאנע הלכה	הרב אריה סעדיה 'מסילת ישרים'	הרב סשה מליחי 'ספר שמואל'	חבורות	19:30-20:30
אבות וילדים		נוער ומעלה	גברים ונשים	נשים וגברים	גברים	גברים	
			הרב משה מליחי 'ספר שמואל'	נשים			20:30-21:15

* בית המדרש מתקיים
בבית-הכנסת 'אוהל משה'
(רח' הנשר 2)

הלכות ראש חדש / יעלה ויבא

א. אם חל ראש חדש ביום חול, יכין בו מאכל יותר ממה שהוא רגיל לאכול בימי החול. ואם חל ראש חודש בשבת, יכין מאכל יותר מהרגלו בשבת. (בן איש חי שיש ויקרא, ט).

ב. מי שאין ידו משיגה להוסיף מאכל מיוחד לראש חדש, יקנה לפחות מין פרי לאוכלו בראש חדש. (שם).

**החכם אומר
הריני לומד
שתי הלכות
היום ושתיים
למחר עד
שאני לומד
את כל
התורה
כולה**

(ויקרא רבה)

משחק הכדורסל הקהילתי של 'לשם שמים' נכנס לקצב

מה? מתי??? איפה???
במגרש בבית-הספר 'נועם'
כל יום חמישי בשעה 21:30

גם אתה מוזמן!

לפרטים נוספים:
ציון נחמיאס - 057-813-5102

איכות הסביבה

הרבה פעמים, כשאנו לומדים על הדמויות הלא כל כך חיוביות בתנ"ך, אנו מגלים שלא מדובר באנשים פשוטים. ירבעם, אחאב, מנשה – כולם היו אנשים גדולים בתורה ומוצלחים בהרבה תחומים, לא מג'נונים ועמי הארצות. אז איך קורה שאנשים גדולים כאלו עשו מעשים נוראיים כל כך? החטיאו את עם ישראל, גרמו לחורבן הבית ולגלות?

אך למעשה, מספיק שנסתכל על עצמנו ונדע את התשובה. הרב אליהו דסלר מסביר, ששני כוחות משמשים באדם: יצר טוב ויצר רע. דברים שאנחנו משיגים בשכל כמה הם מעוותים ומטופשים, לא בהכרח שנימנע מהם, כיון שגם יצר הרע משחק אצלנו תפקיד. זה שאנחנו יודעים שעישון מזיק לבריאות, לא אומר שנוותר כל כך מהר על הסיגריה של הבוקר. זה שלשון הרע עלול להרוס קשרים בחיינו, לא אומר שנפסיק לקרוא את מדור הרכילות בעיתון. וזה שאנשים שהיו בקיאים בכל

האם הסביבה היא רק עניין אפל ושילי או שיש לה איכות שרק היא יכולה להקנות?

פרטי ההלכות, לא אומר שחדלו מלהיות רודפי בצע ותענוגות העולם הזה.

דתן ואבירם, שרו בקריעת ים סוף. שמעו את עשרת הדברות. טעמו את המים המרים שנהפכו למתוקים. ובכל זאת, כאשר צוו שלא להותיר מהמון ולא ללקוט בשבת, לא עמדו בפיתוי היצר ועברו על הציווי. זה ממש לחיות באבסורד! אבל מצד שני, האם לא לכולנו יש בחיים סתירות פנימיות? האם איננו עושים מעשים שכלל לא היה ראוי שיעשו על ידינו?

הדבר החמור הוא, שעל אנשים אלו נאמר במחלוקת קורח: "סורו נא מעל אהלי האנשים האלה ואל תגעו בכל אשר להם פן תספו בכל חטאתם." מדוע הצטוו העם

להתרחק כל כך עד כדי שהיה אסור להם אפילו לגעת ברכוש? נראה, שאם מישהו מהעם היה נוגע אפילו באצבע קטנה באיזה חפץ של אנשי קורח, היה נופל כל כך ממדרגתו עד שהייתה נפשו במדרגת כליון רוחני. ההשפעה הסביבתית במקרה הזה, הייתה קטלנית. כמו שבעולם החומרי יש אפשרות להעביר מחלות על ידי מגע, כך גם בעולם הרוחני ישנם חיידיקים רוחניים. לכל אדם יש יצר הרע ולכן אף אחד אינו מחוסן מפני הדבר

הזה, מפני השפעה סביבתית. כל הניתוח הזה, שעושה הרב דסלר, קצת מייאש. הוא מוביל אותנו למסקנה הבלתי נמנעת, שכלל שהאדם יהיה יצור יותר מבודד, כך יפחתו סיכוייו ליפול בידי היצר הרע. ככל שהוא יהיה יותר חברתי, כך ירבו המכשלות והתאוות יארבו לו בכל פינה. האם הסביבה היא רק עניין אפל ושילי או שיש לה איכות שרק היא יכולה להקנות?

ממשיך הרב להסביר: "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך", פירשו חז"ל – בשני יצריך. וכיצד אפשר לעבוד את הקב"ה דרך יצר הרע? יש מספר פירושים לכך. אבל הנוגע לענייננו הוא, שעל ידי ראיית הרע יתעורר האדם הרבה לצד הטוב, נמצא שמשתמש ביצר הרע לקנות בליבו דחיפה עצומה אל הקדושה. הסביבה, אם אין ביכולתה להשפיע על היחיד, אז אדרבא, היא מחזקת ומבצרת אותו בעמדתו. מי שסביבתו רעה אבל הוא חזק ואמיץ יותר מכח השפעתה, בכל פעם שיראה את הרעה, יסלוד ממנה יותר ויבחין יותר בחסרונותיה. עובדיה הנביא, שחי בין אחאב ואיזבל ולא למד ממעשיהם, נהיה ההיפך הגמור עד שהגיע לדרגת נבואה!

ואנחנו? אנחנו חיים חיים פושרים. משתדלים לא להגביר את הלהבות לא לכאן ולא לכאן. מתרחקים קצת מהטוב, סולדים קצת מהרע, אבל היכן ההתקדמות. אם לתקופה מסוימת אין באפשרותנו לחיות בסביבה חיובית וטובה, אין זה אומר שנחרץ גורלנו. זה אומר שעלינו להיות קיצוניים יותר, חותכים יותר, חדים יותר. אבל ביכולתנו לעמוד כנגד ההשפעה הרעה ואדרבא, לנצל אותה ככח להתקרב לקב"ה. שנוזכה לסביבה איכותית ומפרה ולהיות חלק מסביבה כזו, שבת שלום!

אבל מצד שני, האם לא לכולנו יש בחיים סתירות פנימיות? האם איננו עושים מעשים שכלל לא היה ראוי שיעשו על ידינו?

הכפלנו את המספרים! בונים קהילה לשם שמים! מבצע 'הוראות הקבע' של 'לשם שמים' ממשיך! תרום כפי יכולתך, והיה שותף במפעל העצום של חיזוק העיר!

לתרומה ופרטים נוספים: רעיה - 050-453 1228 ניתן לשלוח לנו ס"ל עם שם וכתובות ואנו כבר נדאג שיעגיע אליכם עופס

בית מדרש ערב- מגזון פעילויות חברתיות- שיעורי תורה לילדים- שבתות קהילה- עלון חרני- חלוקת מצרכי מזון לפני הגים- ערבי נשים- סדנאות משפחה בנושאי: כלכלה, זוגיות, חינוך ילדים וכו' - כנס' התערוכות והחזוק במהלך כל השנה- פעילויות להעמקת זהות יהודית בעיר

בית מדרש ערב- מגזון פעילויות חברתיות- שיעורי תורה לילדים- שבתות קהילה- עלון חרני- חלוקת מצרכי מזון לפני הגים- ערבי נשים- סדנאות משפחה בנושאי: כלכלה, זוגיות, חינוך ילדים וכו' - כנס' התערוכות והחזוק במהלך כל השנה- פעילויות להעמקת זהות יהודית בעיר

פעם אחת, כך מסופר, יצא אליהו הנביא למסע עם רבי יהושע בן לוי, שהשתוקק ללמוד את דרכו ולהכיר את חוכמתו.

ואפילו לא הציע להם אוכל ושתייה. ראו השניים שלאותו עשיר יש בבית קיר שהתמוטט, ועכשיו עליו לבנותו. בבוקר התפלל אליהו שהקיר ייבנה מאליו - וכך היה.

אם הייתי מניחו לבנותו היה מגלה יסודו, והיה מוצא בו מטמון גדול מזהב ומכסף - ועל כן בניתי לו. במילים אחרות, כל אחד קיבל כגמולו, למרות שבאופן שטחי ניתן לחשוב אחרת. ובמילים עוד יותר אחרות - לעולם אל תשפטו לפני שתכירו את התמונה המלאה.

שעת סיפור צדיק ורע לו, רשע וטוב לו

אליהו הציב בפניו רק תנאי אחד: שלא ישאל לפשר מעשיו. בביקורם הראשון הגיעו השניים לבית של עניים שאירחו אותם מכל הלב. הם נתנו להם לאכול, לשתות, ללון בנוחות - והכל בסבר פנים יפות, למרות שכאמור, הם היו עניים ומקור הפרנסה היחיד שלהם היה הפרה מניבת החלב שבחצר. בבוקר קמו האורחים ואליהו הנביא התפלל על הפרה שתמות. מיד מתה. רבי יהושע בן לוי תמה על הדבר, ולא הבין מדוע במקום לקבל שכר "זכו" העניים שבגלל אליהו הפרה מתה. ביום השני התארחו השניים אצל עשיר אחד שלא ממש פרס לפנייהם שטיח אדום, אלא התייחס אליהם די בנבזות

גם כאן התפלא ר' יהושע על ה"תשלום" שמגיע לאותו עשיר שחצן, אבל זכר את הבטחתו לא לשאול דבר. השניים עברו בעוד כמה מקומות ור' יהושע צפה בכמה מחזות לא ממש הגיוניים. רק בסופו של המסע המשותף ביקש להבין את ההיגיון. ענה לו אליהו: "דע כי האיש שהרגתי פרתו - אותו היום נגזר על אשתו למות, ואני התפללתי לאל להיות פרתו פדיון נפש אשתו. והאיש העשיר שבניתי לו הקיר -

בבית-המדרש

שיעור נשים - בספר שמואל
המלך שאול והנביא אליהו
הרב משה מליחי

כל יום שלישי
בין 21:30-20:30

*בית המדרש מתקיים בבית הכנסת 'אוהל משה' רחוב הנשר 2

תפילת ערבית

כל יום

בבית-הכנסת

האשכנזי

ברח' הדרור

(מול רח' הזמיר)

בשעה 19:00

גורל עם באולפנת יבנה!

ציבור הנשים מוזמן ל...

ערב אמהות ובנות מרומם ומרגש

העלון יוצא בסיוע מתפללי בית-הכנסת 'בוכרים'

בתוכנית:

הרצאה מפני אלרועי ודפנה אדרעי-

"קב"ים של אמונה"

בתוכנית האמנותית:

"מתחברים אל ארץ ישראל"

באומר ובשיר

נשמח לראותכן, משפחת האולפנה

לפרטים נוספים: 08-9332649

הערב יתקיים אי"ה

בכ"ט טבת,

אור לריח שבט

בשעה 18:30

במתנ"ס נאות שז"ר.

כרטיסים בעלות 10 ש"ח

ניתן לרכוש מראש

בגרעין 'לשם-שמים'

רצתי 050-36666-36

מספר המקומות מוגבל

דר' ילשם שמים

בני-עקיבא סניף יבנה

לוז פעילות שבת

מפקד	פעולת ערב שבת
חברי א' כיתות 6-2	20:30
חברי ב' כיתות 6-2	15:30

בואו בשמחה!

לפרטים נוספים:
אודיה הקומונרית 04-6644-0523

בהשגחת הרבנות יבנה

תבליני א.א.

תבליני תבליני

תבלינים • פיצוחים • קטניות • פירות יבשים

ניתן להזמין מראש: ג' חנון בית', קובנה, סביה,

סלוק, לחוח, חילבה מוכנה, סחוג בית'

שד' דואני 28/20 מ. מסחרי לב יבנה טלפקס 08-9322808

בס"ד